

kan ikke sige som saa, at de straks kan faa Udbytte af den Mergel, der køres ud, for den bliver kørt ud og lagt i Dynger og maaske tager det 4—5—6 Aar, inden de faar den ud omkring paa Markerne, fordi dette jo, som Landbrugsministeren meget godt ved, skal ske i den Rotation, de har paa deres Markers Drift.

Jeg kan ikke se, at det overhovedet er muligt at indføre en saadan Ordning. Det vil gribe overordentlig forstyrrende ind og vil hemme Kulturen og Produktionen i Stedet for, at man, som det socialdemokratiske Ministerium har talt saa meget om, skulde fremme den i videst muligt Omfang. Det gør man virkelig ikke her, man lægger i høj Grad en Bremse paa denne Udvikling.

Da man ved Finanslovens tredie Behandling her den 29. Marts 1923 behandlede dette Spørgsmaal, og da det ærede Medlem Hr. Pinstrup, som var Ordfører for Finansudvalget, udtalte sin Beklagelse af, at man maatte foretage disse Nedsættelser, da udtalte Socialdemokraternes ærede Ordfører, den nuværende Forsvarsminister: „Jeg beklager ligesom den ærede Ordfører, at vi har maattet nedsætte Tilskuddene til Mergeltransport, til Transport af Gødningsskalk og forskellige andre Ting, fordi jeg finder, det er Bevillinger, der har gjort saa god Nytte. Og det vilde have glædet mig, om man kunde have undgaet at skære dem ned“. Jeg synes, at der i denne Udtalelse af den daværende Ordfører for Socialdemokraterne ligger en Beklagelse af, at man den Gang skulde gaa til en saadan Nedsættelse, og man kunde dog vist heller ikke tænke sig, at man vilde gaa til yderligere Nedsættelse, efter at man nu ved en Forhandling havde faaet det ordnet saaledes, at man kunde gennemføre den samme Mergling, som man har haft hidtil. Jeg maa maaske lige nævne, at der fra 1899 til nu er transporteret 300 000 Vognladninger Mergel og 37 000 Vognladninger Kalk, alt à 10 000 kg, og 5 400 000 m³ Mergel ad Mergelspor. Det er altsaa meget store Mængder, der er transporteret ud til Ophjælpning af disse Egne, og det er aldeles givet, at det har haft en mægtig Betydning.

Jeg har endnu nogle mere almindelige Bemærkninger. Det er jo sagt af den ærede Ordfører for Regeringspartiet, det ærede Medlem Hr. Wilmann, at vi nu havde faaet et virkelig Systemskifte. Hvis jeg ser paa, hvorledes dette giver sig Udtryk paa Finanslovsforslaget, lægger jeg ikke nogen Vægt paa, at den højtærede Undervisningsminister har forandret nogle Numre paa de paa Finansloven opførte Bevillinger. Det

Systemskifte kan naturligvis have sin Betydning for dem, der har Sans for Smaatingene, men som noget Systemskifte kan man vel ikke betragte det. Jeg har derimod lagt Mærke til, at Finansloven i Aar er indskrænket i Retning af at give dette Tings Medlemmer de fornødne Oplysninger. Der gaar en Tendens igennem Finansloven i Retning af det bekendte: Vi alene vide. Jeg skal ikke tale om den nu saa tidt omtalte famøse Anmærkning, som jeg synes er et af de stærke Udslag af, at Ministeriet ligesom ikke ønsker mere Indblanding fra dette høje Tings Side i Bevillingssager end højst fornødent, men jeg erindrer jo en Tid, hvor dette Ting har kæmpet en meget skarp Kamp for at hævde sin Bevillingsret, og jeg maa sige, jeg betragter Bevillingsretten som dette Tings dyreste Juvel, som det Vaaben, det til enhver Tid har at bruge, hvis man vil træde dets Ret for nær. Det synes mig derfor betænkeligt, at saa snart vi har faaet det første socialdemokratiske Ministerium, søger man ligesom at drage ind paa dette høje Tings Ret. Det kan være, at det ikke er saa bevidst gjort, men det er et Skridt i Retning af at indskrænke Oplysningerne, og det gør man jo mest paa § 2. Dér er der i alt Fald færre Oplysninger om Sagerne, end der har været tidligere.

Med Hensyn til de paa Finansloven opførte Renteberegninger kan man naturligvis godt sige, at det kan være rimeligt at opføre Rente for adskillige af de Virksomheder, Finansloven omfatter, og jeg maa sige, at af Erhvervsvirksomhederne er det i og for sig rimeligt at forlange en vis Rente. Men jeg kan ikke se, at der er nogen egentlig Begrundelse for en Række andre Renteposter, der er opført. Man har f. Eks. opført 156 000 Kr. som Rente af Klitplantagerne paa Jyllands Vestkyst. Disse Klitplantager har et kulturelt Formaal, dels at dæmpe Sandflugten, dels at formilde Klimaet, og det er urimeligt at tænke sig, at de nogen Sinde skulde kunne forrente sig. Det har man aldrig tænkt paa, lige fra man begyndte derovre. Det kan de ikke direkte, og derfor synes det mig urimeligt at opføre nogen Rente dér. Og naar man har gjort opmærksom paa, at det vil være rigtigt f. Eks. af Anlægssummen for Baner at udskyde 43 Millioner, som ikke skulde forrentes, fordi disse Baner ikke i Øjeblikket var direkte økonomiske, saa synes jeg, der er Mangel paa Logik i at sige, at visse Baner, som er anlagt til kulturelle Formaal, kan man ikke forlange forrentet, hvorimod man godt kan forlange Renter af Statens Klitplantager.